

NIEPRAWOŚĆ (485) *sb f*

W pisowni łącznej (482), w rozłącznej (3).

Wszystkie samogłoski jasne (w tym w a 4 r. błędne znakowanie).

sg N nieprawość (54). ◇ G nieprawości (119). ◇ D nieprawości (7). ◇ A nieprawość (102). ◇ I nieprawością (16). ◇ L nieprawości (15). ◇ V nieprawości (1). ◇ pl N nieprawości (26). ◇ G nieprawości (59). ◇ D nieprawościom (6), nieprawości(o)m (1) WujNT. ◇ A nieprawości (70). ◇ I nieprawościami (3). ◇ L nieprawościami (6); -ach (5), -ach (1) GrzegŚm.

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w. s.v. prawość.

Postępowanie niezgodne z prawem boskim i ludzkim; iniquitas Vulg, PolAnt, Modrz, Cn; pravitas Vulg, PolAnt, Cn; nequitia Vulg, Modrz, Cn; iniustitia PolAnt, Vulg; sinisteritas Mącz, Cn; perversitas PolAnt, Cn; inturia HistAl; impietas, mendacium, poena, praevaricatio, transgressio legis PolAnt; improbitas, indignitas, malevolentia, malignitas, malitia, (per)iniurium, praeiudicium, vitiositas, vitium Cn (485): HistAl D7; KromRozm I Ev; KromRozm II bv; Y poháňbił ye márnnye zá ich wffeteczności/ Gdyż yeft Bogyem co fie mści káždey nyeprawości. LubPs N5v; A ták thu Pfáltes czyni wyznánie grzechow s tey przyczyny/ áby Pan rofpomniawfzy ná swoie obietnice/ raczył odpuścić niepráwości ludowi fwemn LubPs Y2, N5; GroicPorz av; by telz dobrze Obrázow Pan Bog niezákazał tzynić y ftáwiác/ [...] tedybyfmy iednák mieli/ tákowey niepráwości poniecháć/ ktorey fie dziwuią/ [...] Turcy/ Tátárowie/ y Zydwowie. KrowObr 117, 87v; Sromaycie fie przed oycem y przed mátką o nieczyfthotę y przed przełożonym y przed mocnym o kłámftwá/ przed kxiążęciem y fędzim zá grzech/ przed zebránim wiernych y ludem zá niepráwość/ przed towarzýflem y przyácielem [!] zá niespráwiedliwość Leop Eccli 41/22; [Bóg] Grzeffnemu obiecuie gdzie fie náwroci že niebędzie ná niepráwość pámiętał Leop Ez 33 arg, 1.Reg 20/8, 25/24, Iob 19/29, Ps 16/3, 38/12 (18); BibRadz 2.Reg 24/10, Ps 26 arg, Ion 3/8, Mich 6/12, Hab 1/13, 1.Ioann 5/17; Mącz 395b; GórnDworz A2v; RejPosWiecz³ 98v [2 r.]; Zwierzchu glátka poftáwá/ w fercu niepráwości BielSat G4 [idem BielSen]; WujJud 65 [3 r.], L14; WujJudConf 65; odkupił nas Pan náfz od wfzelkiewy niepráwości/ vczynił tedy dofyć nie tylko zá pirworodny grzech/ [...] ále zá wfzytki grzechy wfzech ludzi. RejPosWstaw 22, 21v, [21³]v [2 r.], 22; Mowcie znowu profzę á nie fádzcie złościwie (marg) wł. wroćcie fię profzę niech nie będzie niepráwości/ wroćcie fię etc. (–). BudBib Iob 6/28; Bo náuczáią niepráwości vftá twoie/ á obierałz ięzyk przewrotnych. BudBib Iob 15/5, 1.Reg 15/23, 1.Par 12/17, Iob 22/23, Ps 58/4[5], 5[6] (12); BudNT Act 18/14, 2.Tim 2/19, Iac 3/6, 1.Ioann 3/4; Sczęłliwy człowiek ktoremu PAN nie przyczyta niepráwości/ á w ktorego duchu niemálfz zdrády. CzechRozm 207; BOG ieft oną lámą prawdą: á niepráwości w nim niemálfz: fpráwiedliwy y fzczyry ieft. CzechRozm 217, 4, 68, 115v, 217; ModrzBaz 94; á iż świat wfzytek przez pułtorá tyfiácá lath niepráwości w Papięftwie nie nálażł/ ktoreyby fłufznie z ftrony iey [stolicy rzymskiej] wrzędu przygánić mogł SkarJedn 151, 348, d8; Szat telz męfkich niewieście w zakonie ftárym vzywác zákazowano: y nigdy to nie przyftoi/ gdzie nie práwość iáka y zły koniec mieyfce ma SkarŻyw 16; BielSen 17; Smierćci fpráwiedliwego/ [...] ieft k żywotu drogá/ ieft fkroceniem wfzech trudności/ kres płáczu, y boleści/ wfzech świeckich niepráwości. ArtKanc R20; GrabowSet I2v, Q2v, S4; Abowiem ieftli chcefz być praw P. Bogu twemu; potrzebác tego koniecznie/ ábyś nie dał mieścá/ w duży y funnieniu twym/ zádney niepráwości

LatHar +2; [grzechy cudze] uczestnictwo w nieprawości/ obroną cudzej złości. *LatHar* +++2; ábyś [na spowiedzi] łzyczę y pokornie wyznał te wśytkie nieprawości/ ktoremi widziłś sumnienie twoie zmázane y obciążone *LatHar* 111; Ieśliż będzieś Pánie pilnie obaczał nieprawość [Si iniquitates obsereris, Domine *Vulg Ps* 129/3]/ á ktoż wytrwa Pánie? *LatHar* 169, +6, [+10]v, 3, 32, 40 (19); Wízelka nieprawość ieltci grzech *WujNT* 1.*Ioann* 5/17, *Matth* 24 arg, *Act* 8/23, 24/20, 2.*Thess* 2/10, *Tit* 2/14 (9); Gdyż ziemiá pełná ielt prawnych žalob o krew/ y Miálto ábo R. P. pełná nieprawości [civitas repleta est aversione *Vulg Ez* 9/9]. *PowodPr* 86; *SkarKaz* 4a; *SkarKazSej* 707b; *SzarzRyt* A4v.

nieprawość czego (3): *BibRadz Iob* 13/26; *BiałKat* 383v; *WujJud* 21. Cf *W przen.*

nieprawość czego [= w czym] (2): Ty y łynowie twoi/ y dom oycá twego łtobą nofić będziecie nieprawość świątnice [iniquitatem sanctuarii]: tełz ty y łynowie twoi łtobą ponieście nieprawość ofiárownictwá wálzego [iniquitatem sacerdotii vestri]. *BudBib Num* 18/1.

nieprawość ku czemu [dosłowny przekład] (1): á on będzie pomniał ná nieprawość ku poimaniu [= przez którą będą pojmani] [recordabitur iniquitatis ad capiendum]. *Leop Ez* 21/23.

nieprawość przeciwko komu (1): ták iż opuściłśy boyaźń bożą/ miłość łpolną y wśtydliwość/ ná wśłeláką márność/ zuchwałtowo/ złość y nyeprawość przeciwko bogu/ [...] przeciwko łwemu włáfnemu sumnyenyu ludźye łye wydawali *KromRozm III B*.

nieprawość czyja [w tym: *pron poss* (144), *G sb i pron* (82), *ai poss* (14)] (240): Tak wielmi rozgorzała łie nieprawośtz żydow/ iłż łtrożom moim dali pieniądze rzekątz: Mowcie iłże iego wćhenicy cialo iego w nocy vkradli łą. *OpecŻywList* C2; *RejPs* 76v; ktory [Balaam] rozmiłował łye zapłáty nyelłufłney/ ále był karan z łwey nyeprawości. *KromRozm I* D2v; *LubPs* A3, L4v, N3v, N4, P6v, aa2 marg; *KrowObr* 5, 110v, 155; Odwroć oblicze tve od grzechow moich: á wśłytkie nieprawości moie zgładz. Stworz we mnie łerce czyłte Boże *Leop Ps* 50/11; Abowiem lepśła ielt nieprawość męłka/ niłzi niewiáłtá ktora dobrze czyni *Leop Eccli* 42/14; Otho thá byłá nieprawość Sodomy łiołtry twoiey/ Pychá/ Sytość chlebá/ y obfitość/ y proznowanie/ iey łámey y corek iey: á ręki niedołthátecznemu y vbogiemu nie podawali. *Leop Ez* 16/49, *Gen* 15/16, *Ex* 20/5, 1.*Reg* 20 arg, 2.*Reg* 24/10, 4.*Esdr* 7/68 (47); *KochZuz* A4v [2 r.]; gdy łię poczęli rozmnáżác ná ziemi miełzkáiący/ á rozrodziłá łię liczbá dźiatek/ [...] złość tych poślednieyłzyłá nieprawość onych pierwłzych *BibRadz* 4.*Esdr* 3/12, *Deut* 5/9, 9/5, 3.*Reg* 8/50, *Iob* 13/23, *Ps* 25/11 (20); żeś y nas w łtárádawnéy wierze Przodków náłzych potwiłrdził/ y Kácérłką nieprawość przed oczymá náłzymi wyłtáwiłeś: zá coć bárzo obádwá dźiękuiemy. *OrzQuin* O2; *RejPos* 71, 75v, 166, 168v, 181, [236]v, 265; *RejPosWiecz*³ 98, 98v [2 r.]; *KuczbKat* 205, 420; *WujJudConf* 83; *RejPosWstaw* [21³]v [2 r.], 22v; *BudBib Gen* 44/16, *Ex* 20/5, 34/7, 9, *Lev* 10/17 (39); *BiałKaz* A4v, D2, M3v, M4 [2 r.]; *BudNT Rom* 4/7; *StryjWjaz* C3; Nieprawości wálze [peccata vestra *Vulg Is* 59/2] przegrodę czynią między wami y Bogiem *CzechRozm* 149, 115v, 116 [2 r.], 119, 149, 206v (14); Przyłtępuie do tego złego wielka wiela ludźi złość y nieprawość [multorum improbitas ac nequitia]/ ktorzi álbo pobudzaią á rołzczą drugich niezgody *ModrzBaz* 66v, 49v; *KochPs* 13, 44, 77, 137, 142, 153; *SkarŻyw* 368; *CzechEp* 188, 244; *ReszPrz* 24; *WerKaz* 301; *WisznTr* 27; *KochPieś* 2; Aby wśzyłcy záślepieni [...] nieprawość łwą opuściłi/ ku tobie łię náwroćili. *ArtKanc* M16v, D16v, D17, L5v, L10, M (9); *BielRozm* 5; *ZawJeft* 35; *GrabowSet* C3v, C4, H4, L, S3, V2; wiem zem przełtąpił przykazanie twoie/

ále wyznawam wżyftkie niepráwości moie/ przed Bořkim obliczem twoim. *LatHar* 19, 24, 25, 33, 89, 92 (40); *WujNT* 403, *Rom* 4/7, s. 537, *Rom* 9 arg, s. 702, *Hebr* 8/12, 10/17; *PowodPr* 16; *CzahTr* G, G3v.

W połączeniach szeregowych (9): *KromRozm III B*; *Leop Ez* 37/23; y mnoży [nowa Ewanjelija] w nim [w człowieku] niewftyd/ vpór/ śmiałość/ y wżeláką niepráwość *OrzQuin* L2v; Fáfze/ nabożeńftwá zmyślone ze wżelką niepráwośćią y bálwochwálftwem [zwirzchność bogobojna] wyrzuca/ niřczy y wykorzenia *WujJudConf* 213v; *BudBib Ex* 34/7; *CzechRozm* 217; *ModrzBaz* 99; *ReszPrz* 35; *GrabowSet* A4.

W przeciwstawieniach: »nieprawość ... sprawiedliwość (20), cnota (4), miłość (4), prawda (3), świątobliwość (2), cnotliwe pořćpki, dobroć, pořćwienienie, prawdziwy, co słusznego« [w tym: sprawiedliwość i świątobliwość (1)] (37): A prze rozmnożenie nieprawořci ożiębnie miłość wielá ich [propter multiplicari iniquitatem refrigescet charitas] *MurzNT Matth* 24/12; *KromRozm II mv* [2 r.]; *LubPs* O3v, Qv; *Leop Ez* 33/13 [2 r.], *2.Cor* 6/14, *Rom* 3/5; Vmiłowałeś řprawiedliwość/ á nienawidziałeś niepráwořci *BibRadz Hebr* 1/9; *BielKron* 80; *RejPos* 71; *WujJud* 93, 233v; *CzechRozm* 206v, 217; choćiaby fię w nagrodzie ślácheckiey głowy zdáło być co słuřznego/ ále w nagrodzie głowy chłopćkiey ieřt wielką niepráwość. *ModrzBaz* 80; *SkarJedn* 248; řtaray fię z pilnośćią o to/ Chreřćijáninie miły/ ábyć y ná niey [na modlitwie]/ y ná náukách o niey/ iáko ná pobudce do cnoty/ y wędźidle do záhámowánia wżelkiey niepráwořci/ nigdy nie řchodźilo. *LatHar* +3v; O dobry Iezu/ niech mię nie zágubia nieprawořć moia/ ktorego řtworzyła wřzechmocna dobroć twoia. *LatHar* 25; członki niepráwořci řluzáce/ ná cnotliwe pořćpki y řprawy obráćác w obudwu Teřtámenćiech Bořkich rořkazano. *LatHar* 110, +2v, +6, 201, 269, 570; *RybGęřli* B3v; Lecz kto řzuka chwały tego ktory go pořłał/ ten ieřt prawdziwy/ á nie mářz w nim niepráwořci. *WujNT Ioann* 7/18; izby byli ořádzeni wżyřcy ktorzy nie vwierzyli prawdzie/ ále przyřwolili ná niepráwořć *WujNT 2.Thess* 2/12, *Matth* 24/12, *Rom* 6/19 [2 r.], *2.Cor* 6/14, s. 715 marg, *Hebr* 1/9; *SkarKaz* 2a; *SkarKazSej* 701a.

W porównaniu (4): A przetoż thá nieprawořć będzie wam iáko mur wyřoki zryřowany á pochyłony ku obáleniu *BibRadz Is* 30/13; *RejPos* 166; *BudBib Iob* 15/16; *CzechRozm* 116.

Tłumaczenie etymologii hebrajskiej nazwy Betawen (1): do Betel gdzie Ieroboám bálwochwálftwo pořtánowił á zowie ie Betawen ku iego zelżywořci to ieřt dom niepráwořci. *BibRadz I* 456b marg.

Tłumaczenie hebrajskiej nazwy osobowej Aman (1): Heřther w figurze Kořćiołá/ [...] zábiwřly Amáná/ ktory řie wykłáda Niepráwořć/ czałćki god/ y dzień řwięty przeřyla do potomkow. *Leop* *B4v.

W dosłownym tłumaczeniu niejasnego tekstu biblijnego (3): Odeń Infułę/ zdeymń Koronę: zaż nie tá ieřt kthora poniřzonego powyřřlyłá/ á wyřokiego poniřyłá? Niepráwořćią/ Niepráwořćią/ niepráwořćią połožę iá [Iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem ponam eam; Wniwecź/ wniwecź/ wniwecź obroćę iá *BibRadz*] *Leop Ez* 21/27.

W charakterystycznych połączeniach: nieprawořć rozkrzewia się, rozmnaża się (2); nieprawořć odpuszczona (4), okrutna (3), pokarana, sroga, wielka (2); nieprawořć domu izraelskiego, izraelska (7), kacerska (2), ludzi (ludzka) (5), myřli, ojcow(řka) (10), serca (3), řydow; nieprawořci czas (2), lata, mnostwo, mřćcićiel, odpuszczenie (3), omycie, rozmnożenie, řędzia, sprořność, wielkość, wina,

wspominanie; pełny nieprawości (8); nieprawości mścić się (5), nauczać (2), nienawidzieć, poniechać, przestać, przydawać (2), ująć, zawstydzić się, żałować; dla nieprawości (s)karać (3), sądzić, zagniewać się; od nieprawości oczyścić (7), odkupić (wykupić) (8), odstąpić, odwozić (3), odwrócić się, omyć, uchodzić, ustrzec się, wyjąć; według nieprawości karać (2), oddawać; karać z nieprawości, omyć, wybawić, wykupić, wyzwolić; oczyszczeni z nieprawości, podźwignion; zawstyżenie z nieprawości; być miłościw (miłosierny) nieprawości (5), odpuścić, sfolgować, służyć (służący) (2); nieprawość ganić, myśleć, (z)naleźć (3), obaczać (obaczyć) (3), oddalić (4), odjąć, odpuścić (przepuszczając) (8), ogłaszać, omyć (4), puścić z pamięci (2), rozmnożyć, rozwiązać, sądzić, skarać, (w)spominać (7), ścierać, wyzna(wa)ć (5), zakryć, zbielić (2), znosić (2); na nieprawość pamiętać (4), wspomnieć (2); za nieprawość oddać, płakać, sromać się; pokuta za nieprawość; nieprawością napelniony, uwikłany; sprawować się nieprawością; nad nieprawością mścić się, ulitować się, zmiłować się; w nieprawości kochać się, począć się (2), umrzeć (4), żyć; uczestnictwo w nieprawości.

Zwroty: »nieprawość (u)czynić, (na)broić, brojący, działać, działający« = *iniquitatem facere a. operari; faciens a. operans iniquitatem Vulg, PolAnt* [szyk zmienny] (20:4:2:1:1): Pan powyeda/ iż fą w krolestwyte yego/ to yeft/ w kołcyele pogorłsenya/ y ci/ ktorzy nyeprawość czynyą/ to yeft źli á nyeprawyedliwi *KromRozm III D; łzczęłliwa ieft [niewiasta] nieplodna/ y niepokolóná/ ktora nieuznáła łóżá w grzechu [...] y Trzebieniec ktory nieczynił rękami łwemi niepráwości/ áni myłlił przeciwko Bogu niecnotliwych rzeczy Leop Sap 3/14, 4.Esdr 7/68, Ps 27/3, 100/8, 118/78, Ez 33/13, 1.Ioann 3/4; BibRadz Ps 59/3, Matth 13/41; RejPosWiecz³ 98v; KuczbKat 205; BudBib Iob 31/3, Ps 27/3, 35/12[13], 57/2[3], 58/2[3]; Włzelki kto czyni grzech/ y niepráwość czyni. Bo grzech ieft niepráwość. BudNT 1.Ioann 3/4; CzechRozm 112v; gdyż iednák ieft naniewinnieyfzy/ ktory y łłowkiem nie zgrzełzył (niepráwości/ mowi Ezáiałz/ nie vczynił/ áni náležioná ieft zdrádá w wftách iego) CzechEp 197; NiemObr 115; LatHar 159, 268, 606; WujNT Matth 7/23, 13/41, s. 424, 1.Ioann 3/4.*

»(z)gładzić nieprawość« = *delere iniquitatem Vulg; delere praevaricationem PolAnt* [szyk zmienny] (20): *RejPs 76v; LubPs N3v; KrowObr 155; ZMIłuy fie nádemną Boże [...] á według wielkości złutowánia thwego/ zgładz niepráwość moię. Leop Ps 50/3, Ps 50/11; BibRadz Ps 50/3; RejPosWiecz³ 98, 98v; KuczbKat 375; á coszbyś rzekł ná one zakonne połtępki y łpráwy? gdzie ono zá ludzkie wyltępki y grzechy byđło rzezano/ á krwią ich niepráwości gładzono. CzechRozm 60; ArtKanc L5v, L8v, M; GrabowSet K4v; LatHar 146, 148, 164, 165, 564, 650.*

Wyrażenia biblijne: »bogactwo, mammon nieprawości« = *mammona iniquitatis Vulg Luc 16/9 (1:1): BudNT przedm a5; chce tego po nas Chriftus/ żebyłmy łobie czynili przyłcióły z bogactw niepráwości [ex mamona iniquo]/ ktorziby nas przyłeli do namiotów łwych. ModrzBaz [38].*

»dzielnik, robotnik nieprawości« = *operarius iniquitatis Vulg (1:1): Y przełładował niepráwe [...] á the co więc trwożyli lud iego/ włlyłtkie popalił ogniem: ták że [...] wlyłcy dzielnicy niepráwości [łprawce niepráwości WujBib]/ zaburzeni byli Leop 1.Mach 3/6; odłtápćielz odemnie wlyłscy robotnicy niepráwości [czyniłele niepráwości Leop]. WujNT Luc 13/27.*

»nieprawość grzechu« (2): á tyś mi odpułcił niepráwości grzechu mego [*et remisisti impietatem peccati mei Vulg Ps 31/5; niezbożność grzechu mégo WujBib]. KrowObr 159; LatHar 98.*

»nieprawość łakomstwa« (2): Dla nieprawości łakomstwa jego [*Propter iniquitatem avaritiae eius*] rozgniewałem się/ y karałem go *Leop Is 57/17; BudBib Is 57/17*.

»tajemnica nieprawości« [tylko w *2.Thess 2/7* i w nawiązaniu do tego cytatu] (7): *NiemObr 164*; Abowiem się już sprawuje tajemnicą nieprawości [*mysterium iniquitatis*]. *WujNT 2.Thess 2/7*; Antychryść/ skoro po w niebo wstąpieniu Pańskim/ począł przychodzić w członkach y vprzedzieliach swoich (y sprawować tajemnicę nieprawości) to jest w haeretykach y w tyrannach przesładujących kościół jego *WujNT 716, 716 [2 r.], 717, Ccccc2*.

Szeregi: »drapieżstwo i nieprawość« (1): to co jest z wierzchu kubka y miły oczyszczenie: lecz co jest we wnętrzu w was/ pełno jest drapieżstwa y nieprawości [*plenum est rapina et iniquitate*]. *WujNT Luc 11/39*.

»grzech, (i, a) nieprawość« [*szyk 13:9*] (22): ci którzy czynią grzechy y nieprawość [*peccatum et iniquitatem*]/ są nieprzyjaciółmi swymu dufcy. *Leop Tob 12/10, Ier 22/17, Ez 33/10, Hebr 10/17*; Abowiemci ja będę miłościwym nieprawościom y grzechom ich [*propitius ero iniquitatibus eorum*] *BibRadz Hebr 8/12, Iob 13/23, Ier 16/18; GrzegŚm A3v; RejPosWstaw [21³]v, 22v; BudBib Ier 36/3; BialKaz M4; CzechRozm 219v; KochPieś 2; ArtKanc L8v*; aby raczył być miłościwym tu y na wieki Pan Bog wżechmogący/ narodowi złośliwemu/ ludowi grzechow y nieprawości pełnemu *LatHar 38, 92, 142, 164, 207; WujNT 702, Hebr 10/17*. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.*]

»lichwa i nieprawość« (1): Z Lichwy y nieprawości [*ex usuris et iniquitate Vulg Ps 71/14*] wykupi dufze ich *LatHar 400*.

»łupieżstwo i nieprawość« (1): a wzięliście w łupieżstwie y w nieprawości [*in extorsione et perversitate*]/ a tymeliście się podpierałi. *BibRadz Is 30/12*.

»nieczystość i nieprawość« (1): Jeśli się dało z wieść serce moje dla niewiasty/ [...] Niech miele inemu żoná moją/ a niech się ną nią schylają inni. Bo to jest nieczystą/ y nieprawość [*scelus et iniquitas*] odłączoną. *BudBib Iob 31/11*.

»nieczystość i nieprawość« (2): Yakoście wydawali członki wasze ku służbie nieczystości y nieprawości [*immunditiae et iniquitati Vulg Rom 6/19*] na nieprawość/ tak teraz wydawacie ku służbie sprawiedliwości na poświęcenie. *KromRozm II mv; WujNT Rom 6/19*.

»niedbałość i nieprawość« (1): żebym we dnie y w nocy z pokorą y szczerością ścaciecznie płakać mógł za wszystkie niedbałości y nieprawości moje. *LatHar 154*.

»niezbożność i nieprawość« (1): mamy wyśławionego przed oczy Antychrysta/ iako pana/ głowę y heretika/ [...] wszelkiej niezbożności y nieprawości. *CzechEp 353*. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»obłudność i nieprawość« (1): Także y wy zwierchu się w prawdzie zdacie ludziom sprawiedliwi: lecz wewnątrz pełni jesteście obłudności y nieprawości [*hypocrisi et iniquitate*]. *WujNT Matth 23/28*.

»upadek i nieprawość« (1): Vpadki y nieprawości przeszłe/ przedziwną mocą swą w lepsze twoje obrocił *LatHar 676*.

»nieprawość i zdrada« = *iniquitas et dolum Vulg* (2): *Leop Soph 1/9*; Rosprowadźcie je od siebie/ Dániel rozkaże/ Wnetci się tu ich nieprawość/ y zdrada pokaże. *KochZuz A4v*.

»złość, (i, a, abo, ani) nieprawość« = *impietas et iniquitas PolAnt; improbitas ac nequitia Modrz* [szyk 20:2] (22): *LubPs* A3; *KrowObr* 5; Ná grzbiecie moim budowáli grzeźlnicy: przedłużali nieprawość á złość fwoię [*prolongaverunt iniquitatem suam*]. *Leop Ps* 128/3; *BibRadz Iob* 34/10; *RejPos* 166, 168v; *BialKaz* D2; *CzechRozm* 216, 217v; [Bóg] fkarze czálu fwego złość ábo nieprawość Krolow/ y wżytkich Przełożonych [*puniet et regum et praesidum iniquitatem*]. *ModrzBaz* 49v, 66v; *SkarJedn* 248; *SkarŻyw* 269; *NiemObr* 15; *WisznTr* 27; Krew á woda wypłynęła/ z iego ciála świętego/ Ku omyciu náfzych złości/ y wfzelakich nieprawości. *ArtKanc* D19v, L10, Q19v [2 r.]; *LatHar* 42, 143; *WujNT* 403. [Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.]

W przén (33) : iż iedno łam Pan Bog rozwięzuie nieprawości łercá náfzego. *LubPs* aa2 marg, N4, O3v; Ogarnęły mię boleści łmierci/ y łthrumienie nieprawości łthrwożyły mną *KrowObr* 238; Choć też więc fynowię [!] twoi zgrzeźyli przeciw iemu/ y opuścił ie w ręce nieprawości ich *Leop Iob* 8/4; Z oráliście niepobożność/ żęlišcie nieprawość/ iedlišcie owoc mátáctwá *Leop Os* 10/13, *Ps* 37/5, 73/20, *Ier* 9/14, 16/12, *Thren* 1/14; Piśełz przeciwko mnie łrogołci twoie/ á wkłádałz ná mię nieprawości młodołci moiey. *BibRadz Iob* 13/26; Biadá temu [...] ktory zákłáda miałto z nieprawości. (marg) To ielt/ z wciśnieniem vbogich. (–) *BibRadz Hab* 2/12; Widzyałem pod łłońcem ná mieyfcu łáadowym nielutość kroluiąc/ y ná mieyfcu łprawiedliwości nieprawość. *BielKron* 80; iáko piłmo o tobie powiáda/ iż vłtáwicznie iáko wodę łepcełz márnemi vłty łwemi/ złość á nieprawość fwoię *RejPos* 166, 71; Czemuż tedy czálów dżisieyłzych máło ludzi tego Sákrámentu moc otrzymawáią? nie winien w tym nic Sákráment/ ále nieprawość wiáry *BialKat* 383v; *KuczbKat* a2; *WujJud* 21; Coż obrzydły á niepożyteczny człowiek/ ktory pije iáko wodę nieprawość? *BudBib Iob* 15/16, *Prov* 19/28, *Zach* 3/4; *CzechRozm* 116; wżywaymy nie włtárym kwášie/ áni w kwášie złości y nieprawości/ ále wprzáłnicy czyłtości y prawdy. *SkarJedn* 248; *GrabowSet* C3v, C4; Abowiem nieprawości moię łtánęły nád głowá moią: á iáko ciężkie brzemię obciáżyły mię. *LatHar* 162, +6, 98, 152; Stądze dla łztuki Ziemie áłbo Złotá/ Nieprawość kwitnie/ á wędnie Cnotá *RybGęśli* B3v.

Wyrażenie: bibl. »syn nieprawości« (2): Ode dni Gábáá zgrzeźył Izráel/ táb łtháli: nie záchwyći ich w Gábáá bitwá nád łyny nieprawości [*proelium super filios iniquitatis*]. *Leop Os* 10/9; A łyn nieprawości niech do tego łię nie łklánia/ áby łię pałtwił nád nami [*et filius iniquitatis non apponet nocere ei Vulg Ps* 88/23] *LatHar* 179.

Przen: Człowiek nieprawy, grzesznik (1) : Będá to widzieli prołtacy [*recti*] á roźwełełá łię: á włfelka nieprawość [*iniquitas*] zátká łobie gębę. *Leop Ps* 106/42.

a. *Niezgodność z prawdą w odniesieniu do słów, myśli; kłamstwo* (6) : Day mi táká ręká vderzyć łię w ty pierśi: żebych iuz z nich wybić wżytki złe myśli mogł/ y nieprawości wżytki wytrzáłnąć *SkarKaz* 353b.

W przeciwstawieniu: »nieprawość ... sprawiedliwość« (1): Miłowałeś złość więcęcy niłli dobrothliwość: więcęcy nieprawość niłli mowić łprawiedliwość [*iniquitatem magis quam loqui aequitatem*]. *Leop Ps* 51/5.

Zwrot: »mowić nieprawość« = *loqui iniquitatem Vulg* [szyk zmienny] (3): niemowćie przeciwko Bogu nieprawości. *Leop Ps* 74/6; Mowili nieprawość ná wyłokości: położyli áż ná niebie vłtá łwe. [*Vulg Ps* 72/8]. *CzechEp* 37; *JanNKarGórn* G4v.

W przen (1) :

*Szereg: »gorzkość a nieprawość« (1): wełtchni weźrzawfzy w niebo w łtolec Máyełtatu Páná łwego/ á łpluń włzythki gorzkości á niepráwości z ięzyká łwego *RejPos* 207.*

[Wyraz występuje głównie w tekstach religijnych.]

Synonimy: grzech, niecnota, niepobożństwo, niepobożność, nieprawda, nierząd, niesprawiedliwość, niestatek, nieślachetność, nieświętobliwość, niezbożność, przewrotność, złość, złośliwość.

Cf [NIEPRAWNOŚĆ], PRAWOŚĆ

AK